

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΥΣΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Δείτε με ποιους τρόπους αντιμετωπίζεται στα παιδιά!

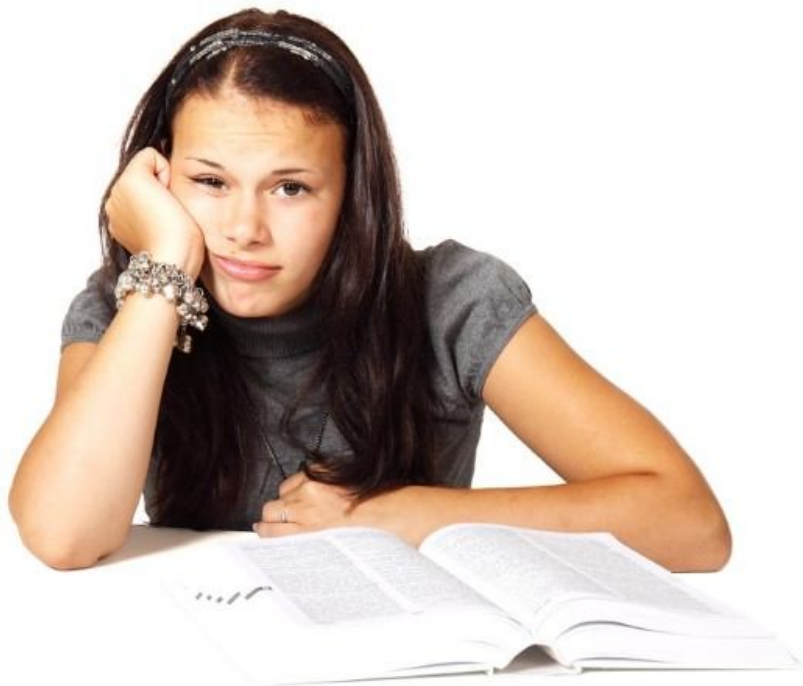

Της Ιωάννας Δημητριάδου*

Η **Δυσορθογραφία** είναι η μαθησιακή δυσκολία στην ορθογραφία. Είναι συνδεδεμένη με το φαινόμενο της Δυσλεξίας. Η **Δυσορθογραφία** μπορεί να υπάρχει και από μόνη της. Τα παιδιά με δυσορθογραφία κάνουν αρκετά λάθη στο θέμα (θεματική ορθογραφία), που οφείλονται κυρίως στην αδυναμία βραχυπρόθεσμης μνήμης και οπτικής ικανότητας. Τα περισσότερα, όμως, λάθη βρίσκονται στο καταληκτικό κομμάτι των λέξεων (γραμματική ορθογραφία). Τα παιδιά, ενώ γνωρίζουν και κατανοούν τους γραμματικούς κανόνες, αδυνατούν να τους εφαρμόσουν γραπτώς, όταν τους ζητηθεί. Μπορούν, λοιπόν, να αντιμετωπιστούν αυτές οι δυσκολίες στην ορθογραφία;

Γενικά η **αντιμετώπιση** της **Δυσορθογραφίας** μπορεί να στηριχτεί στους εξής τρόπους:

- Στη χρήση πολυαισθητηριακών μεθόδων
- Στη διδασκαλία της σημασίας των λέξεων
- Στην οπτικοποίηση
- Στη γραπτή απόδοση
- Στην ενίσχυση της μνήμης
- Στη διδασκαλία γραμματικών κανόνων
- Στη διδασκαλία του θέματος της λέξης

Η **αντιμετώπιση** της **Δυσορθογραφίας** ξεκινάει από:

Την εκμάθηση των οριστικών και αόριστων άρθρων.

Το παιδί θα πρέπει να μάθει την κλίση τους και η χρήση τους μέσα σε προτάσεις.

Την εκμάθηση, γενικά, των ουσιαστικών.

Το παιδί θα πρέπει να μάθει να διαχωρίζει τα ουσιαστικά, σε ονόματα, ζώα, πράγματα και μέρη και να τα χρησιμοποιεί μέσα σε προτάσεις.

Την εκμάθηση των ημερών της εβδομάδας, των εποχών και των μηνών του χρόνου.

Το παιδί θα πρέπει να μάθει πως αυτά τα κύρια ονόματα ξεκινούν πάντα με

κεφαλαίο και μαθαίνονται, ακολουθώντας μια συγκεκριμένη σειρά.

Την εκμάθηση των αρσενικών, θηλυκών και ουδέτερων ουσιαστικών.

Το παιδί θα πρέπει να είναι σε θέση να ξεχωρίζει ποιες λέξεις είναι αρσενικές, ποιες θηλυκές και ποιες ουδέτερες, τότε μια λέξη είναι ουσιαστικό και όχι επίθετο (ένα ουσιαστικό μπορεί να είναι αρσενικό ή θηλυκό ή ουδέτερο) και να μπορεί να κατανοήσει το εννοιολογικό και κλιτικό κομμάτι των ουσιαστικών, το κομμάτι των εξαιρέσεων σε κάθε κατάληξη και το κομμάτι ομαδοποίησης (π.χ. τα αρσενικά και θηλυκά σε -ης ή -εις, τα αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα σε -ος).

Την εκμάθηση των επιθέτων.

Το παιδί θα πρέπει να τα διαχωρίζει σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα, να τα αναγνωρίζει μέσα σε προτάσεις και κείμενα, να τα κλίνει πρώτα μόνα τους και έπειτα συνοδεύοντας κάποιο ουσιαστικό, να μάθει τις καταλήξεις με τις εξαιρέσεις τους και να τα διαφοροποιεί από τις μετοχές (π.χ. ανοιχτός – ανοιγμένος) και τα επιρρήματα (π.χ. ακριβά παπούτσια – το πλήρωσα ακριβά).

Την εκμάθηση των ρημάτων ενεργητικής και παθητικής φωνής.

Το παιδί θα πρέπει να μάθει τις συζυγίες, τους χρόνους, τους κανόνες που αφορούν τις καταλήξεις τους και τις εξαιρέσεις τους και τη χρήση τους μέσα σε προτάσεις. Θα πρέπει, επίσης, να δώσει μεγάλη έμφαση στα ρήματα που αλλάζουν το θέμα τους κατά τη διάρκεια της κλίσης τους (π.χ. έτρεχα, τρέχαμε) και στην ομαδοποίηση των καταλήξεων (π.χ. τα αρσενικά σε -εις, τα θηλυκά σε -εις και τα ρήματα σε -εις).

Κατά τη διάρκεια **μελέτης της ορθογραφίας**, ο ενήλικας με το παιδί μπορεί να ακολουθήσει μερικά βασικά βήματα:

- Ο ενήλικας προφέρει τη λέξη ή διαβάζει την πρόταση που είναι για ορθογραφία.
- Το παιδί επαναλαμβάνει (αν υπάρξει κάποιο λάθος, ο ενήλικας επαναλαμβάνει τη λέξη ή την πρόταση).
- Το παιδί περνάει με το δάχτυλό του τη λέξη ή την πρόταση, λέγοντας κάθε φορά το κάθε γράμμα στη λέξη ή την κάθε λέξη στην πρόταση.
- Το παιδί γράφει τη λέξη ή την πρόταση πάνω στο γραφείο του ή σε άμμο ή στον αέρα με τον δείκτη του χεριού του, τουλάχιστον τρεις φορές. Την τέταρτη φορά, προσπαθεί να τα γράψει με τα μάτια κλειστά.
- Ο ενήλικας γράφει τη λέξη ή την πρόταση στην πλάτη του παιδιού και το παιδί θα πρέπει να μαντέψει, ποιες λέξεις είναι και πώς γράφονται.
- Έπειτα, ο ενήλικας υπαγορεύει στο παιδί.
- Το παιδί κάνει αυτοδιόρθωση με τη χρήση ενός κόκκινου μολυβιού.
- Ο ενήλικας εξηγεί στο παιδί το λάθος του και του ζητάει να επαναλάβει τον κανόνα.
- Τέλος, το παιδί με ένα μαύρο μαρκαδόρο γράφει πάνω σε άσπρες κάρτες τις λέξεις που έκανε λάθος (το γράμμα που έγινε λάθος και διορθώθηκε να γράφεται με αν άλλο χρώμα) και κάνει προτάσεις, προφορικώς ή γραπτώς.

Το φαινόμενο της **Δυσορθογραφίας** ταλαιπωρεί πολύ τα παιδιά με δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες. Η σωστή ενημέρωση και καθοδήγηση βοηθούν τα

παιδιά να γίνουν λειτουργικά και να ανακτήσουν την αυτοπεποίθησή τους, καθώς η γραφή αποτελεί ένας σημαντικός τρόπος έκφρασης.

Η κα. **Ιωάννα Δημητριάδου είναι Ειδική Παιδαγωγός σε θέματα Δυσλεξίας και Μαθησιακών Δυσκολιών*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Bettelheim, B. & Zelan, K. (1981). On learning to read. Penguin Books, London.
- Ehri, L.C. (1987). Learning to read and spell words, M.L. Wolraich & Rou (Eds.).
- Snowling, M. and Stackhouse, J., (1997). Dyslexia Speech and Language: A practitioner's Handbook, Whurr, Publishers, London.
- Adams, M.J. (1990). Beginning to read: Thinking and learning about print. Cambridge, MIT Press.
- Baillet, L.L. (1991). Development and disorders of spelling in the beginning school years. A.M. Bain, L.L. Baillet , & L.C. (Eds.).
- Αθανασιάδη, Ε. (2001): Η Δυσλεξία και πώς αντιμετωπίζεται, Εκδόσεις, Καστανιώτη
- Παντελιάδου, Σ. (2000). Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική Πράξη: Τι & Γιατί, Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα.
- Μαυρομμάτη, Δ. (2004): Δυσλεξία: Φύση του προβλήματος και Αντιμετώπιση, Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα.
- Μήτσιου, Δ.Γλ. (2006). Νευροψυχολογία διαταραχών γραφής. Καθρεφτική Γραφή. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Βόλου.
- Rome, P.D. & Osman, J. S. (2017). Language Tool Kit. EDUCATORS PUBLISHING SERVICES. Cambridge